

VOLILNI PROGRAM

kandidata za predsednika Upravnega odbora
Matične sekcije gradbenikov pri IZS

Obdobje 2026–2030

dr. Samo Peter Medved, univ. dipl. inž. gradb.

1. Izhodišča in namen programa

Inženirska zbornica Slovenije (IZS) je zbornica članov – poklicna organizacija, ki mora varovati status, odgovornosti in pogoje dela pooblaščenih inženirjev. V IZS nimamo pristojnosti nad podjetji in ne posegamo v njihove poslovne odločitve; naš vpliv dosežemo z jasnimi pravili, strokovnimi standardi, kompetencami, podporo članom ter z učinkovitim nastopom v zakonodajnih in javnih postopkih. Skrbeti moramo za ustrezen status naših članov in za ustrezno vrednotenje dela naših članov

V obdobju 2026–2030 mora MSG delovati operativno in odločno, saj se hkrati stopnjujejo izzivi stroke: pomanjkanje kadrov in strokovnosti, pospešeno upokojevanje članstva, razdrobljenost poklicnih vlog in kompetenc, povečano število reklamacij v panogi, ter prekrivanja in nejasne meje med posameznimi strokami (gradbeništvo, arhitektura, promet, geotehnologija in rudarstvo).

2. Vizija 2030

Matična sekcija gradbenikov pri IZS je do leta 2030 prepoznana kot osrednji strokovni steber graditve v Sloveniji: z jasnimi standardi strokovnosti, z učinkovito podporo članom, z vidnim vplivom na zakonodajo in javna naročila ter z dejanskim prispevkom k višji kakovosti graditve (manj napak, manj reklamacij, večja varnost in odpornost objektov).

3. Načela vodenja

- Stroka pred interesom; argumentirana in transparentna stališča.
- Merljivi cilji in redno poročanje članstvu o napredku.
- Enotnost gradbene stroke znotraj IZS in povezovalno navzven.
- Nižanje administrativnih bremen za člane; digitalizacija kot razbremenitev, ne kot dodatna obveznost.
- Zaščita javnega interesa skozi kakovostno, varno in odgovorno graditev.

4. Program 2026–2030: ključni stebri in ukrepi

a) Kadrovske preboje in prenos znanja

Cilj: povečati razpoložljivost usposobljenih kadrov in pospešiti prenos znanja ob upokojevanju.

- Mentorski sistem MSG: strukturiran program mentorstva za projektiranje, nadzor in vodenje del (standard mentorstva, jasen obseg, priznana vloga mentorja).
- Uporabne vsebine: praktični kontrolni sezname, dobre prakse, priporočila, vzorčne mape, vzorci..... – usmerjeno v realne dileme iz prakse.
- Partnerstva s fakultetami in srednjimi šolami: predstavitve poklica in vloge PI v realnih projektih; vključevanje zainteresiranih mladih v strokovne komisije MSG.
- Predlogi razbremenitev administracije in optimizacije postopkov tam, kjer neposredno obremenjujejo člane (čas za stroko, ne za obrazce).

Merilo uspeha: več mentorjev, kakovostna priprava za vstop mladih v odgovorne naloge, stabilna rast interesa za študij gradbeništva in večja zadržanost kadrov v stroki.

b) Strokovnost: standarde določimo mi – ne prepuščamo jih zakonodajalcu

Cilj: jasno opredeliti, kaj v gradbeni stroki pomeni strokovnost in kako jo dokazujemo. Tega ne smemo pričakovati od zakonodajalca (npr. MNVP), temveč mora IZS kot zbornica članov sama postaviti merila, jih uveljaviti skozi pravila stroke, izobraževanja in strokovna mnenja ter članom zagotoviti podporo pri njihovi izpolnitvi.

- Katalog strokovnosti MSG: opis minimalnih strokovnih standardov za inženirske naloge (projektiranje, nadzor, vodenje del) po vrstah objektov.
- Povezava »Pravili stroke« s praktičnimi smernicami (kontrolni sezname, dokazila kakovosti, tipični zapleti...).
- Nadgradnja vsebin stalnega strokovnega izpopolnjevanja po profilih in odgovornostih – več praktičnih primerov, manj formalizma.
- Vzpostavitev mehanizma strokovnih mnenj in priporočil za člane (hitri odzivi na tipične dileme iz prakse).

Merilo uspeha: poenotena praksa, manj ponavljajočih se napak, večja pravna in strokovna varnost članov ter manj reklamacij.

c) Kompetence in vloge v graditvi: racionalen sistem, ki ne zmanjšuje kadrov

Cilj: urediti kompetenčne meje in omogočiti strokovno utemeljene karijerne poti med vlogami. Regulativa ne sme umetno zmanjševati števila razpoložljivih strokovnjakov, kot se je to zgodilo z ZAID-om in GZ.

- Evidenčni pregled vpliva razmejitev vlog na kadrovske slike in priprava utemeljenih predlogov izboljšav.
- Shema karijerne poti in kompetenc (od mlajšega inženirja do odgovornih nalog) z jasnimi dokazili znanja in izkušenj.
- Aktivno usklajevanje stališč z deležniki in drugimi zbornicami, kjer se prekrivajo naloge (cilj: jasna odgovornost in izvedljivost v praksi).

d) Enotnost stroke znotraj IZS in sodelovanje navzven

Cilj: zmanjšati razdrobljenost strok in povečati sinergijo, brez notranjih mejnih sporov.

- Skupne delovne skupine IZS za prekrivajoča področja (stavbe, infrastruktura, geotehnika, trajnost, BIM, varnost..).

- Jasnejše kompetenčne meje in pravila sodelovanja z drugimi zbornicami in poklicnimi skupinami, kjer prihaja do prekrivanj.
- Enoten javni nastop stroke pri sistemskih temah: kakovost, javna naročila, odgovornosti, digitalizacija, tarife....

e) Kakovost graditve: manj reklamacij

Cilj: zmanjšati reklamacije z dvigom standardov prakse, dokazljivostjo in jasnimi odgovornostmi.

- Operativna »Pravila stroke«: dokončanje in redno posodabljanje smernic za nadzor, vodenje del in projektiranje.
- Nabor vzorcev dokumentov (zapisniki, poročila, klavzule, prevzemi, kontrolni načrti) in praktični priročniki za člane.
- Krepitev strokovne mediacije/arbitraže za hitrejše strokovno reševanje sporov, kjer je to možno.

f) Ekonomika poklica: javna naročila, tarife in konec dumpinga

Cilj: zaščititi vrednost inženirskega dela, ker dumping neposredno vodi v nekakovost.

- Nadaljnje uveljavljanje kriterijev kakovosti v javnem naročanju (ne zgolj najnižja cena).
- Praktična orodja za člane: kalkulacijski modeli, minimalni standard obsega storitev, priporočila....
- Podpora članom pri državnih in občinskih sistemih naročanja, da se preprečijo nerealni roki, obsegi in tveganja.

G) E-graditev, e-gradbeni dnevnik in digitalna sled odgovornosti

Cilj: digitalizacija mora razbremeniti člane, povečati sledljivost in dokazljivost ter zmanjšati število sporov. E-graditev naj postane enotna digitalna hrbtnica projekta – z e-gradbenim dnevnikom kot integralnim delom sistema.

- E-graditev kot »vnesi enkrat – uporabi večkrat«: interoperabilnost z načrti, dokazili kakovosti, terminskimi plani in (kjer je smiselno) BIM.
- E-gradbeni dnevnik kot modul e-graditve (ne ločena nepovezana aplikacija): dogodki, navodila, opozorila, soglasja, foto-dokazila, dokazila kakovosti in prevzemi.
- Jasen pravni okvir digitalnih zapisov: revizijska sled, e-podpisovanje, upravljanje dostopov po vlogah (projektant, nadzor, vodja del, investitor ipd.), roki potrjevanja in arhiviranje.
- Standardizacija vsebin: minimalni standardi zapisov, kontrolni sezname in vzorci, usklajeni s pravili stroke.
- Podpora članom: kratka praktična usposabljanja in navodila za delo na terenu (mobilna raba, učinkoviti vnosi).

Merilo uspeha: manj sporov »beseda proti besedi«, boljša dokazljivost izvedbe in odločitev, ter nižje administrativno breme članov.

H) Sistemska ureditev panoge: Direktorat za gradbeništvo v okviru resorja gospodarstva

Cilj: gradbeništvo je strateška gospodarska panoga in potrebuje jasen, trajen institucionalni nosilec na ravni države. Zavzemali se bomo za ustanovitev direktorata za gradbeništvo znotraj ministrstva, ki primarno

pokriva gospodarstvo (ali primerljivega resorja), z nalogo usklajevanja zakonodaje, standardov, investicijskih ciklov ter razvojnih politik panoge.

- Direktorat kot stabilen sogovornik stroke: priprava in usklajevanje predpisov, standardov in digitalizacije postopkov (vključno z e-graditvijo).
- Vključevanje IZS/MSG v pripravo rešitev pred sprejemom predpisov: preprečevanje neizvedljivih določb in administrativnih bremen.
- Usmerjanje politik v kakovost (ne le količino): odpornost objektov, varnost, prenove, infrastruktura, kadrovska strategija.

5. Operativne prioritete

1. Vzpostavitev delovne skupine za »Katalog strokovnosti MSG« in objava Pravil stroke za nadzor in vodenje del.
2. Zagon mentorskega sistema in paketa (kontrolni sezname, vzorci dokumentov....).
3. Predlog stališč MSG glede e-graditve in e-gradbenega dnevnika: minimalne zahteve, pravni okvir, uporabniška izvedljivost.
4. Načrt ukrepov za zmanjšanje reklamacij (vzorci dokumentacije, smernice dokazovanja kakovosti, priporočila za pogodbe).
5. Začetek zagovorniške pobude za direktorat za gradbeništvo in identifikacija ključnih deležnikov.
6. Zmanjšanje administrativnih ovir in birokratskih obveznosti za člane IZS
7. Aktivno sodelovanje z zbornicami, ki vključujejo podjetja, ki zaposlujejo naše člane (GZS, OZS...), kakor tudi z ZAPS-om.

6. Zaključna zaveza

Kandidiram z jasnim ciljem: da MSG postane bolj učinkovita zbornica članov gradbenih inženirjev – z merljivimi rezultati, ki izboljšajo položaj pooblaščenih in vseh gradbenih inženirjev, okrepijo strokovnost in dvignejo kakovost graditve v Sloveniji. Strokovne standarde bomo postavili sami in jih uveljavljali skozi podporo članom, izobraževanja, smernice in učinkovit dialog z državo in drugimi deležniki.

V Mariboru 5.1.2026

dr. Samo Peter Medved, PI univ.dipl.ing.gradb.

